

“ТАСДИҚ МЕНАМОЯМ”

Ректори Муассисаи давлатии таълимии

“Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи

академик Бобочон Ғафуров” доктори

илмҳои таърих, профессор

Усмонзода А.И.

ХУЛОСАИ

Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” ба диссертатсияи Абдуллаева Машҳура Ибрагимовна дар мавзӯи “Имконияти педагогии омодаسازی донишҷӯёни макотиби олии ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ коммуникатсионӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08 - Назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.05-Назария ва методикаи фанҳои ҷамъиятӣ)

Диссертатсияи Абдуллаева Машҳура Ибрагимовна дар мавзӯи “Имконияти педагогии омодаسازی донишҷӯёни макотиби олии ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ коммуникатсионӣ” дар кафедраи умумидонишгоҳии педагогикаи умумии Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” ба анҷом расидааст.

Абдуллаева Машҳура Ибрагимовна дар давраи омодагӣ ба таълифи рисола ба сифати муаллимаи кафедраи математика ва технологияи муосири Коллеҷи омузгорӣ Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” ва унвонҷӯи кафедраи умумидонишгоҳии педагогикаи умумии Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” фаъолият бурдааст.

Абдуллаева Машхура Ибрагимовна соли 2008 факултети системаҳои ахбороти дар иқтисодиёти Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобочон Ғафуров”-ро бо ихтисоси иқтисодӣ бомуваффақият хатм намудааст.

Мавзуи рисолаи Абдуллаева Машхура Ибрагимовна “Имконияти педагогии оmodасозии донишҷӯёни макотиби олий ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ коммуникатсионӣ” дар Шурои олимони МДТ “ДДХ ба номи академик Бобочон Ғафуров” (қарори № 2 аз 28 сентябри соли 2019) тасдиқ шудааст.

Шаҳодатнома дар бораи супоридани имтиҳонҳои номзадӣ соли 2024 аз тарафи МДТ “ДДХ ба номи академик Бобочон Ғафуров” дода шудааст.

Ба сифати роҳбари илмӣ доктори илмҳои педагогӣ, профессор Мирзоев Абдулазиз Раҷабович таъйин шудааст.

Аз натиҷаи муҳокимаи рисола чунин қарор қабул карда шуд:

Мавзуи мазкур ба яке аз самтҳои афзалиятноки таҳсилоти макотиби олий оmodасозии донишҷӯёни макотиби олий ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ коммуникатсионӣ дар шароити имрӯзаи рушди низоми маорифи мамлакат нигаронида шудааст.

Борҳо собит гардидааст, ки сатҳи дараҷаи оmodасозии донишҷӯёни макотиби олий ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ коммуникатсионӣ ҳамчун мутахассисони оянда ба пуррагӣ аз фаъолияти пурсамари макотиби олий вобаста аст.

Дар шароити муосири рушди маориф ба таҳсилоти касбӣ талаботи баланд оид ба тақмили раванди таълим бо истифодаи захираҳои пешоварда шудааст, ки имконияти дидактикии воситаҳои иттилоотӣ ва коммуникатсиониро амалӣ мекунанд. Тақмил ва навшудии сатҳи муҷахҳазии муҳити таҳсилот қорбасти васеи захираҳои электронии таълимиро тақозо менамояд. Дар таъминоти таълимӣ-методии раванди таълими мактабҳои олий захираҳои электронии таҳсилот аҳамияти бештар пайдо карда истодаанд. Ба шарофати пешниҳоди иттилооти

таълимӣ ва интерактивнокӣ захираҳои электрони таҳсилот чузъи муҳими таъминоти таълимӣ-методи раванди таълими муассисаҳои навъу сатҳашон гуногун шудаанд.

Бинобар ин, вазифаи муҳими бунёди ҷомеаи иттилоотӣ фароҳам овардани муҳити иттилоотӣ-таҳсилотӣ дар муассисаҳои таълимӣ, ба раванди таълим ворид кардани низомҳои нави таълиму омодаسازی мутахассисони оянда ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ мебошад.

Мубрамияти мавзуи интихобнамудаи диссертант Абдуллаева М.И. аз эҳтиёҷоти ҷомеаи муосири иттилоотӣ ба мутахассисон варзида, ки дар ин шароити пешбарандаи ҷамъият бо салоҳияти касбӣ бояд омода бошанд робитаи ногуастаи дорад. Ин муаммо дар назди олимон ва муассисаҳои макотиби олӣ вазифаи бознигарии роҳҳои ташаккул додани маҳорату малакаҳои касбии мутахассисонро дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ мегузорад.

Мавзуи таҳқиқоти илмӣ Абдуллаева М.И. як қисмати муҳими нақшаи илмӣ - тадқиқотии кафедраи умумидонишгоҳии педагогикаи умумии Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” буда, дар Шурои Ҳамоҳангسازی таҳқиқотҳои илмӣ дар соҳаи илмҳои педагогии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шудааст.

Кори диссертатсионии Абдуллаева М.И. мустақилона, дар заминаи омӯзиш ва таҳлили амиқи асарҳои фалсафӣ, равоншиносӣ, педагогӣ ва инчунин таҳқиқи Ҳамаҷониба ва ҷамъбасти таҷрибаи педагогии макотиби олӣ таҳия гардидааст.

Омили муҳиме, ки мубрамии муаммои баррасишавандаро таъйин мекунад, зарурати омодаسازی мутахассисони оянда ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ алоқаманданд. Таҳлили муфассали дарки равандҳои имрӯза дар ин самт зарурати дидгоҳи ҷадидро ба миён меорад. Гузариши низоми таҳсилоти ҷумҳурӣ ба

марҳалаи нави такмили раванди таҳсилот ҷустуҷӯи амсилаҳои нави фаъолияти педагогиро тақозо мекунад, ки сатҳи сифатан нави оمودасозии мутахассисони ояндаро ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ таъмин карда метавонанд.

Дар диссертатсияи Абдуллаева М.И. асосҳои методологӣ ва назарии муаммои таҳқиқот дар асоси омӯзиш ва таҳлили асарҳо ва тадқиқотҳои пажӯҳишгарони муосири илмҳои педагогӣ-равоншиносӣ муайян карда шудаанд; асосҳои педагогии оمودасозии мутахассисони оянда ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ дар заминаи санадҳои муҳими давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон “Стандарти давлатии таҳсилоти Ҷумҳурии Тоҷикистон”, “Консепсияи мактаби миллий”, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи маориф”, “Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030”, Қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳуҷҷатҳои расмӣ, нақша, барнома ва дастурҳои таълимӣ асоснок карда шудааст.

Нуктаҳои асосии рисола, натиҷаҳои тадқиқот ва тавсияҳои пешниҳодгардида ба ягонагии принципҳои методологӣ ва педагогии таҳқиқот асос меёбанд.

Таҳқиқоти ҳамаҷониба, ки аз пажӯҳишгар муайян намудани хусусиятҳои сифатӣ ва миқдорӣ низоми педагогиро оид ба оمودасозии мутахассисони оянда ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ тақозо менамояд, ба муаллифи рисола имкон додааст, ки фарзияи пешниҳодшударо бо эҳтимолияти қавӣ тасдиқ намуда, нуктаҳои асосии рисола, натиҷаҳои таҳқиқотро ба таври илмӣ асоснок кунад.

Боэътимодӣ ва асоснокии натиҷаҳои тадқиқот, хулосаҳо ва тавсияҳои дар рисола пешниҳодгардида бо консепсияи илмӣ педагогӣ, усулҳои назарӣ ва эмпирии таҳқиқот, инчунин таҳлили шартҳо ва натиҷаҳои корҳои озмоишӣ - таҷрибавӣ, тасдиқи нуктаҳои дар фарзияи

тадқиқот пешниҳод гардида, истифодаи усулҳои таҳқиқоти илмӣ ба вазифаҳои марҳалаҳои асосии тадқиқот мутобиқ ва таҷрибаи амалии муаллиф таъмин гардидааст.

Навовариҳои илмӣ таҳқиқоти Абдуллаева М.И. назаррас буда, дар нуктаҳои зерин ифода ёфтаанд:

- моҳияти мафҳуми «омодагии донишҷӯёни ихтисосҳои иттилоотӣ барои кор бо технологияҳои шабакавӣ» ифода ёфта, нишонаҳои омодагии таҳқиқшаванда ошкор гардиданд;

- амсилаи омодагии донишҷӯёни ихтисосҳои иттилоотӣ барои фаъолият дар ҳомаи муносири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ аз ҷиҳати назариявӣ асоснок гардида, коркард шуд;

- меъёрҳо, сатҳҳо ва нишондиҳандаҳои омодагии донишҷӯёни ихтисосҳои иттилоотӣ барои кор бо шабакаҳои технологӣ асоснок ва ошкор гардиданд;

- комплекси таълимӣ-методии «Шабакаҳои технологӣ» барои омодаسازی донишҷӯёни ихтисосҳои иттилоотӣ барои фаъолият дар ҳомаи муносири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ коркард шуд;

- таъминоти таълимӣ-методии электронии раванди касбӣ-таълимӣ оид ба омодаسازی донишҷӯёни ихтисосҳои иттилоотӣ барои фаъолият дар ҳомаи муносири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ, ки ба талаботи муносири мувофиқанд, коркард шуд.

Дар нуктаҳои ба дифоъ пешниҳодшудаи муаллиф ба таври пурмаъно моҳияти концепсияи мазкур дарк карда мешавад. Ба таври умум, концепсия ба қадри кифоя мувофиқ карда шудааст ва эродиди талаб намекунад. Мазмуни асосии он дар бобҳои диссертатсия густурда шуда, мантиқи ифодагардии маводҳои назариявӣ ва тавсифи таҳқиқоти эмпириро муайян кардааст. Мантиқи мазкури таҳқиқот ба дарки мавқеи ишғолкардаи илмӣ муаллиф ва фаҳмидани ғояи асосие, ки ҳамчун пояи базавии коркарди концепсияи педагогии муаллиф гузошта шудааст имконият медиҳад.

Аҳамияти назариявӣ таҳқиқот аз он иборат аст, ки эҳтиёҷи низоми маориф барои оморасозии донишҷӯёни ихтисосҳои иттилоотӣ барои фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ аз ҷиҳати илмӣ-назариявӣ асоснок гардид; роҳу воситаҳои самараноки татбиқи онҳо дар шароити фаъолияти таълимии мактабҳои олии Тоҷикистон муайян карда шуд; дарки методологӣ ва методӣ, шартҳои оморасозии донишҷӯёни ихтисосҳои иттилоотӣ барои фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ аз ҷиҳати назариявӣ асоснок гардид; таҳқиқот имкон дод, ки дар сатҳи сифатан нава махсусияти оморасозии донишҷӯёни ихтисосҳои иттилоотӣ барои фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ ошкор карда шавад.

Муқаррароти таҳқиқот барои ҷустуҷӯҳои илмии минбаъда дар соҳаи баланд бардоштани оморасозии донишҷӯёни ихтисосҳои иттилоотӣ барои фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ, ҳамчунин барои дарёфти методҳо ва воситаҳои навини ин равия ҳамчун асоси назариявӣ хизмат карда метавонанд.

Аҳамияти амалии таҳқиқот дар он аст, ки натиҷаҳои бадастомада, мавод ва хулосаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ барои ҷустуҷӯи методҳои нави педагогӣ, коркарди низомҳои муаллифӣ, ки самтҳои афзалиятноки мукамалгардонии мазмуни технологияи коркарди курси таълимии электронии «Технологияҳои шабакавӣ» ҳамчун унсури ҳамроҳии таълимӣ-методи донишҷӯёни ихтисосҳои иттилоотӣ барои фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ ифода меёбад. Маълумоти таҳқиқот оид ба оморасозии донишҷӯёни ихтисосҳои иттилоотӣ барои фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ метавонанд дар донишгоҳу донишқадаҳои педагогӣ, донишқадаҳои тақмили ихтисос ва бозомӯзии кормандони соҳаи маориф истифода шаванд. Натиҷаҳоро дар фаъолияти амалии педагогҳои мактабҳои олии истифода метавон кард.

Дар натиҷаи омӯзиши асосҳои илмӣ-назариявии мавзуи таҳқиқшаванда муаллиф имконият пайдо намудааст, ки мавқеъ ва нақши оmodасозии донишҷӯёни ихтисосҳои иттилоотиро барои фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ муайян намояд ва дар ин ҷода аз тарафи муаллифи рисола хулосаҳои асоснок ва муҳим қорқард шудааст.

Саҳми шахсии Абдуллаева М.И. дар таҳқиқи мавзуи мазкур дар иштирок қардани ӯ дар тамоми марҳалаҳои таҳқиқот: банақшагири, интиҳоб ва асоснок намудани мавзӯ, таҳияи сохтори диссертатсия, муайян қардани ҳадаф, вазифаҳо, объект ва предмети таҳқиқот, ҷустуҷӯй ва дарёфти адабиёти зарурӣ оид ба мавзуи таҳқиқот, ҷамъоварӣ ва муназзам намудани маълумоти озмоишӣ ва қорқарди онҳо, таҳлили натиҷаҳои қорқарди маълумоти озмоишӣ, оmodа ва интишор қардани мақолаҳои илмӣ, иштирок дар ҳамоишҳои илмӣ, ҷамъбасти натиҷаҳои таҳқиқот ва навиштани диссертатсия инъикос меёбад.

Фарҳанги мутаносиби унвонҷӯ имконият додааст, ки ӯ тибқи шиносномаи ихтисоси 13.00.08 - Назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.05- Назария ва методикаи фанҳои ҷамъиятӣ) дастгоҳи илмии диссертатсияро таҳия намояд, ки он мавқеи дурусти муаллифро нисбати қорқарди консепсияи рисола, хусусиятҳои амалигардӣ ва асоснокии натиҷаҳоро инъикос менамояд ва мундариҷаи таҳқиқоти диссертатсионӣ ба шаҳодатномаи ихтисоси 13.00.08 - Назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.05- Назария ва методикаи фанҳои ҷамъиятӣ) мутобиқ аст.

Тавсияҳои илмии дар рисола пешниҳодгардида метавонанд ба омӯзгорони макотиби олий барои тақмили мазмун ва мундариҷаи оmodасозии донишҷӯёни ихтисосҳои иттилоотӣ барои фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ кӯмаки амалӣ расонанд.

Натиҷаҳои тадқиқот ва нуқтаҳои асосии рисола дар конференсияҳои илмӣ-амалии вилоятӣ, ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ оид ба муаммои таҳқиқшаванда, дар семинарҳои илмӣ ва ҷаласаҳои

кафедраи умумидонишгоҳии педагогикаи умумии МДТ «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобочон Ғафуров», курсҳои тақмили ихтисос ва бозомӯзии кормандони соҳаи маориф баррасӣ ва ироа гардидаанд.

Дар умум, муаллиф ҳадафҳои гузошташудаи таҳқиқотро пурра ҳал намудааст, хулосаҳо тибқи вазифаҳои пешгузоштаи таҳқиқот асосноканд, мундариҷаи рисола мутобиқи назари мантиқӣ шакл гирифтаанд ва муаллиф соҳиби қобилияти хуби илмофарӣ мебошад.

Натиҷаҳои илмии рисола барои рушди назария ва амалияи илми педагогика саҳмгузор аст.

Мазмуну муҳтавои автореферат бо фишурдаҳои он, ки бо ду забон: тоҷикӣ ва русӣ дар автореферат интишор гардидаанд, мувофиқати комил бо мундариҷаи рисола дошта, моҳияти корро яққоя бо интишороти муаллиф, ки дар маҷмӯъ фарогири 13 ададанд, пурра инъикос меkunанд, ки 7 адади он дар маҷаллаҳо ва нашрияҳо, ки аз тарафи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф карда шудаанд, ба чоп расидаанд.

ҚАРОР ҚАРДА ШУД:

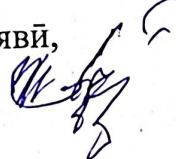
1. Кори диссертатсионии Абдуллаева Машхура Ибрагимовна дар мавзӯи “Имконияти педагогии оmodасозии донишҷӯёни макотиби олӣ ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ коммуникатсионӣ” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08 - Назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.05-Назария ва методикаи фанҳои ҷамъиятӣ) рисолаи ба анҷом расидаи тахассусӣ буда, дар сатҳи зарурии илмӣ - назариявӣ оmodа шудааст ва ба талаботу меъёрҳои Низомномаи “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 таҳти №267 ва бо тағйиру иловаҳо аз 26.06.2023, №295 тасдиқ шудааст, комилаи ҷавобгӯӣ мебошад.

2. Кори диссертатсионии Абдуллаева Машхура Ибрагимовна дар мавзуи “Имконияти педагогии оmodасозии донишчӯёни макотиби олий ба фаъолият дар чомеаи муосири иттилоотӣ коммуникатсионӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.08 - Назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.05- Назария ва методикаи фанҳои ҷамъиятӣ) барои ҳимоя тавсия карда мешавад.

Хулосаи мазкур аз тарафи номзади илмҳои педагогӣ, дотсент Хошимова Г.Г. тартиб дода шуда, дар ҷаласаи семинари муштаракӣ кафедраи умумидонишгоҳии педагогикаи умумӣ ва кафедраи педагогикаи иҷтимоӣ ва касбии Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” муҳокима ва қабул шудааст.

Дар ҷаласа 18 нафар иштирок доштанд. Натиҷаи овоздиҳӣ: “тарафдор” – 18 нафар, “муқобил” – нест, “бетараф” – нест. Қарор бо як овоз қабул шуд. (суратҷаласаи №9 аз 25 апрели соли 2025).

Роҳбари семинари муштаракӣ илмӣ-назариявӣ,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор

 Шаропов Ш.А.

Мудири кафедраи педагогикаи иҷтимоӣ
ва касбии МДТ “ДДХ ба номи академик
Бобочон Ғафуров”, номзади
илмҳои педагогӣ, дотсент

 Вализода Ш.

Мудири кафедраи умумидонишгоҳии
педагогикаи умумии МДТ “ДДХ ба
номи академик Бобочон Ғафуров”,
номзади илмҳои филологӣ, дотсент

 Юнусова Д.

Ташхисгар, номзади илмҳои педагогӣ,
дотсент

 Хошимова Г.Г.
Ғафорова С.

Котиби ҷаласа

Маълумот барои тамос: 735700 Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.Хучанд,
к.Мавлонбеков- 1.тел.(+992)927782640. вебсайт: www.hgu.tj
почтаи электронӣ: sharofzod1954@mail.ru

Имзои Ш.А. Шаропов, Ш. Вализода, Д. Юнусова, Г.Г. Хошимова ва
С. Ғафорова тасдиқ мекунам.
Сардори Р.К. ва К.М. МДТ “ДДХ ба номи академик
Бобочон Ғафуров”

 Сайдуллозода З.С.